

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel

Toetuse andmise tingimuste tutvustus

Taivo Raud

30. nov. 2015

Teadus

Teaduse tippkeskused

Riikliku tähtsusega
teaduse infrastruktuur
(teekaart)

Rakendusuringud
(NS)

Ministeeriumite TA
(RITA)

Teaduse
populariseerimine
(TeaMe +)

Teadus ja kõrgharidus

ASTRA

Teaduse ja
kõrghariduse
rahvusvahelistumine

Mobilitas+
Dora+

Kõrgharidus

Erialastipendiumid
(NS)

Praktikakorraldus
kutse- ja kõrghariduses

Ettevõtlusõpe kõigil
haridustasemetel

Õpetajate koolitus
kõigil haridustasemetel

TAI strateegia 2014-2020

- **Tagada süsteemne taristu, sh digitaalse taristu arendamine.** Planeerida riikliku tähtsusega teadustaristu investeeringuid korrapäraselt uuendatava tegevuskava alusel, arvestades rahvusvaheliste taristutega liitumisel seatud kvaliteeditingimusi.
- Tagada Eesti **teadusasutuste ja ettevõtjate juurdepääs rahvusvahelisele teadustaristule**; osaleda teadustöö infrastruktuuride Euroopa strateegiafoorumi (**ESFRI**) tegevuskava kaudu Eestile olulisemate teadustaristute rajamisel.

Struktuurivahendite *ex ante* tingimused

- *On võetud vastu soovituslik mitmeaastane kava ELi prioriteetidega ja vajadusel Euroopa teadustaristu strateegiafoorumiga (ESFRI) seotud investeeringute eelarvestamiseks ja eelisarendamiseks*
- OP: Toetada riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuride arendamist, sh:
 - tagada Eesti TA asutustele ja ettevõtetele juurdepääs ning osalemine **ESFRI** teekaardi jt rahvusvahelistes teaduse infrastruktuurides,
 - arvestades muu hulgas ka **nutika spetsialiseerumise** vajadusi;
 - arendatav siseriiklik ja rahvusvaheline infrastruktuur **avada teistele teadusasutustele, välispartneritele ja ettevõtetele.**

Eesti teaduse infrastruktuuri teekaart

- *Teekaart on pikaajaline planeerimisvahend, mis sisaldab nimekirja riiklikult olulistest teaduse infrastruktuuri objektidest ning Eesti osalemisest rahvusvahelistes teaduse infrastruktuurides. Tegemist ei ole rahastusostusega.*
- Esimene teekaart kinnitati 2010 (20 objekti)
- Uuendatud teekaart kinnitati 2014 (18 objekti)

Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel

- Toetuse andmise tingimused on heaks kiidetud 24.07.2015 haridus- ja teadusministri määrusega nr 32.
- <https://www.riigiteataja.ee/akt/128072015003>
- Augusti lõpuks saime seirekomisjonilt kooskõlastuse, et meetmest võib teha riiklikult olulisi teaduse infrastruktuuri investeeringuid ka väljaspool Eesti programmipiirkonda (EL piires).

Eesmärk

- teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime edenemist ja pikaajaliste strateegiliste eesmärkide täitmist toetava teadustöö läbiviimisega seotud riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri terviklik väljaarendamine, lähtudes infrastruktuuri laiemast suunatusest teadusasutustele, ettevõtetele ja teistele partneritele, orienteeritusest rahvusvahelisele koostööle ja nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondade arenguvajaduste toetamise põhimõtetest.

Toetuse andmise oodatavad tulemused

- 1) on tagatud riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri **funktsionaalsuse terviklik väljaarendamine ja arenduse lõpuleviimine**, võimaldades seejuures infrastruktuuri pakutavate teenuste toimimine;
- 2) on suurenenud Eesti atraktiivsus, konkurentsivõime ja nähtavus rahvusvahelises teaduse tööjaotuses;
- 3) tagatud on teaduse infrastruktuuri **ühiskasutus** ning paraneb teadlaste, **ettevõtete ja teiste partnerite juurdepääs teadusaparatuurile**, -seadmetele ja -informatsiooniallikatele, sealhulgas nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondade arenguvajaduste toetamiseks;
- 4) rahvusvaheliselt kõrgetasemelise teaduse infrastruktuuri kaudu on tagatud Eesti teadlastele vajalik teadustöö keskkond.

Toetatavad tegevused

Riiklikult oluliste teaduse infrastruktuuri üksuste **projekteerimine, soetamine, kompleksne väljaarendamine või kaasajastamine.**

Lisaks hankimisele ja ehitamisele on väga olulised:

- teaduse infrastruktuuri abil pakutavate **teenuste väljaarendamine** või olemasolevate teenuste parendamine ja teenuste pakkumiseks vajalike tingimuste loomine, sealhulgas **infrastruktuuri ühiskasutusreeglitiku väljatöötamine**;
- **rahvusvaheliste** teaduse infrastruktuuride, ja nende võrgustike (hajusate teaduse infrastruktuuride), mis paiknevad **väljaspool programmipiirkonda**, loomises ja nende töös osalemiseks vajalikud tegevused.

Riigiabi

Kui toetuse eest soetatud vara kasutatakse majandustegevuseks ning selle tegevuse aastane rahaline maht ületab 20% teadusuuringute taristu planeeritavast mahust (*capacity*), siis rakenduvad toetuse andmisel riigiabi reeglid.

Riigiabi puhul peavad abikõlblikud kulud ja maksimaalne abi osakaal vastama üldise grupierandi määruse artiklis 26 toodud tingimustele, sh abi osakaal ei tohi ületada 50% abikõlblikest kuludest.

Valiku- ja hindamiskriteeriumid

- 1) **Mõju** meetme tegevuse eesmärkide saavutamisele, sh koostöö teadus- ja arendusasutuste, kõrgkoolide ning ettevõtete vahel, ühiskasutus ja juurdepääs, **30%** koondhindest;
- 2) **Põhjendus**, sh investeeringute vajaduse analüüs, et saavutada täisfunktsionaalsus, dubleerimise vältimine, **20%** koondhindest;
- 3) **Eelarve realistlikkus ja kuluefektiivsus**, sh jätkusuutlikkus ja võimekus täiendavate püsikulude katmiseks, **15%** koondhindest;
- 4) **Teostatavus** ja toetuse taotleja ja partnerite **suutlikkus** projekti ellu viia, sh suutlikkus varasemate investeerimisprojektide elluviimisel, **15%** koondhindest;
- 5) Seos nutika spetsialiseerumise kasvualadega, **10%** koondhindest;
- 6) Seos ESFRI teekaardi objektidega, **10%** koondhindest.

NB! Kriteeriumid on määruses detailsemalt käsitletud

Eelarve

- Toetuse maksimaalne piirmäär on kuni 95% abikõlblike kulude maksumusest ning omafinantseeringu määr vähemalt 5% projekti abikõlblikest kuludest.
 - Partnerina kaasatavale ettevõttele eraldatav toetuse piirmäär on kuni 50% abikõlblikest kuludest.
- Meetme tegevuse **kogumaksumus on 30 923 147 eurot, sh**
 - EL toetuse osakaal on 85% ehk 26 284 675 eurot.
 - Riiklik struktuuritoetus on 10% ehk 3 092 315 eurot.
 - Taotlejate omafinantseering on 5% ehk 1 546 157 eurot.

Investeeringute kavasse lisatud Eesti teaduse infrastruktuuri teekaardi loendisse kuuluvatele objektidele eraldatakse **vähemalt 85% meetme tegevusele eraldatud toetuse mahust.**

Rakendamine

Toetust antakse kahe investeerimisettepanekute kogumise vooru kaudu:

- **Esimene** investeerimisettepanekute kogumise voor algab nüüd ja selle mahuks on planeeritud **65%** meetme tegevuse kogueelarvest.
 - **Teine** investeerimisettepanekute kogumise voor mahus orienteeruvalt **35%** meetme tegevuse kogueelarvest toimub pärast Eesti teaduse infrastruktuuri teekaardi korralise uuendamise protsessi.
- Rahastusotsused kinnitatakse investeringute kavana Vabariigi Valitsuse tasemel.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Aitäh!

Taivo Raud
taivo.raud@hm.ee